

АБОНАМЕНТЪ:

За България год. 20 л.
6 м. 12 л.
За странство . 40 л.

Един брой 20 стот.

ДОБРУДЖА

ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕН СЪВЕТЪ

Градската Библиотека

Варна

427

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ

се плаща по споразумение.

Адресъ:

ул. „Левски“ № 16
Телефонъ № 196Излиза
сряда и събота.

Ръкописи не се връщат.

Изборитъ и новата политическа ориентировка на Ромъния.

Изборитъ въ Ромъния сж привършени, но окончателнитъ резултати не сж известни още. Има изгледи, обаче, че господарь на положението ще бжде, прѣдседателъ на трансилванския народъ г. Мениу, около когото се групиратъ всички политически партии, недоволни отъ Братияну, съ изключение на социалиститъ и партията на Маргилманъ.

Влиянието на новоосвободенитъ земи върху работитъ на стара Ромъния, както и другъ пѣтъ сме имали случай да отбѣлѣзваме, ще се изрази въ на намаление властѣта на олигархо-бюрократическия режимъ и засилване влиянието на демокрацията. А отъ единъ подобенъ обратъ на работитъ ние нѣма да бждемъ недоволни, защото сѣтаме, че съ една демократическа Ромъния спорнитъ въпроси между послѣдната и България ще могатъ да бждатъ разрѣшени безъ голѣми мъжнотии.

Българо-ромънскиятъ споръ е споръ за Добруджа, отъ който досегашнитъ ромънски управници правѣха въпросъ на „стратегическа граница“ и „национална честъ“. Въ сжщностъ, цѣлата работа се свеждаше до „дирене външни успѣхи“, за да се крѣпи вътрѣшния авторитетъ на властѣта. Демокрацията, най-здравата опора на една външна политика, се намира въ хармонията на вътрѣшната, а най-здравата стратегическа граница — въ приятелството съ сѣсѣднитъ държави. Прѣдставителитъ пѣкъ на новоосвободенитъ ромънски земи знаятъ още, че нѣма по-опасенъ бацилъ за държавния организъмъ отъ робството на чуждатъ елементи, които винаги оставатъ чужди на държавата, която ги потиска. Задъ тия прѣдпосилки на добросѣдскитъ отношения между България и Ромъния стоятъ и икономическитъ интереси на двѣтъ държави, които въ бъдеще ще зависятъ изключително отъ режима, който ще се уреди за Проливитъ.

Прѣцѣнявайки по тоя начинъ положението, което се създава между България и Ромъния, ние дължимъ да отбѣлѣжимъ, че съобщението на в. „Зора“, какво „между нашето правителство и ромънското паскоро ще бждатъ подкачени прѣговори по граничитъ спорове между двѣтъ държави“, не може да не бжде посрѣщано като актъ на политическа прѣвдливостъ и начало на една нова ориентировка не само за ромънската, но и за нашата външна политика.

България не може да мисли за облекчение на наложнитъ ѝ въ Парижъ тяжести, ако прѣдварително не установи нормални отношения съ своитъ сѣсѣди. Абсурдно е да се

върва, че ние можемъ до подобримъ положението си, като се караме съ всичкитъ си сѣсѣди и дирамъ сѣсѣдания прѣзъ дѣветъ села — въ десето. Досегашнитъ опити ни доказаха, че изолирани, ние винаги ще плащаме строшенитъ грѣнци на европейската политика на Балканитъ.

Разбира се, че споразумѣнието ни съ нашитъ сѣсѣди винаги трѣбва да изхожда отъ принципъ на взаимността. Като даваме всички доказателства за желанието си да разберемъ и респектираме интереситъ на сѣсѣдитъ си, ние трѣбва да искаме отъ тѣхъ сжщото по отношение на нашитъ интереси.

Нашитъ интереси сравнително намалко се прѣплитатъ съ тия на Ромъния, сжщото може да се каже и за ромънскитъ интереси по отношение на насъ. Защо да не се направятъ опитъ за да ги помиримъ? По тоя начинъ ромънската демокрация нѣма да има право да ни обвинява, а отъ нѣна на нейнитъ властици, ние по-диригмъ да строшимъ обръчи на блокадата по друго направление.

П. Д-въ.

Въ славянскитъ земи.

Сепаративно движение въ Словашко.

„Райхспостъ“ публикува мемоара на известния словашки свещеникъ Хлинка, който послѣдниятъ ужъ прѣдалъ на конференцията въ Парижъ. Въ мемоара на Хлинка се казва, че сегашниятъ прѣдседателъ Масарикъ подписалъ на 30 май 1918 год. въ Питсбургъ (Америка) една конвенция между чехи и словаки, споредъ която, словацитъ трѣбва да получатъ собствена администрация, собствено Народно Сѣбрание, чиновници, съ една дума, автономия. Обаче, обещанията, дадени отъ Масарикъ, Бенешъ и Крамаржъ, не били изпълнени. Споредъ словашкитъ автономисти, „гнетени полъ игото на чехитъ“, републиката брой петъ и половина милиона чехи, три и половина милиона словаки, три милиона нѣмци, единъ милионъ маджари и осемстотинъ хиляди карпатски руси.

Хлинка мотивиралъ така исканата автономия за Словашко:

„Словашко, което съставлява почти половина отъ чехо-словашката република, не може да бжде управлявано отъ централното управление въ Прага. Характерътъ и начинътъ на мисленето на двата народа сж абсолютно различни. Чехитъ сж народъ индустриаленъ, словацитъ — земледѣлци. По-голѣмата частъ отъ чехитъ сж хусити, словацитъ — католици. Не сжществуватъ чехо-словашки народъ, а чешки народъ и словашки народъ. Въ интереситъ на европейския миръ, е словацитъ да бждатъ освободени отъ чешката хегемония, защото иначе траенъ миръ въ страната е немислимъ. Словацитъ щѣха отдавна да възстанатъ противъ своитъ притѣснителни, чехитъ, ако страната не бѣше окупирана отъ чешкитъ войски, които я разориватъ стопански.“

(„Венковъ“, 12. X.)

Турски мисни въ Анадола.

В. „Стамбулъ“ отъ 9 ноември съобщава: Анкенинската комисиия, подъ прѣдседателството на генералъ Хуршидъ паша, напусната тая сутринъ на нашия градъ за-Коия, отъ кждѣто ще отиде въ Смирна, и Ескишехиръ. Хуршидъ паша бѣ приетъ въ сѣботата отъ султана.

Мисията на Февзи паша ще трѣгне днесъ или утрѣ съ парахода „Шамъ“ за Самсунъ, отгдѣто ще отиде въ Сивасъ и Ерзерумъ. Понеже Хасанъ ефенди, членъ отъ мисията на Февзи паша, си подаде оставката, на неговото мѣсто бѣ назначенъ Ходжа Сабри ефенди. Отъ друга страна, единъ новъ членъ биде прибавенъ къмъ мисията на Хуршидъ паша, въ лицето на Мюнифъ бей, бившъ посолски съветникъ въ Петроградъ.

Конференцията уморена.

Послѣдната и дежда.

„Националь Цайтунгъ“ (6. XI.) пише на уводно мѣсто:

Интересътъ на общественото мнѣние къмъ парижката конференция почва да отслабва все повече и повече. Шефозетъ на отдѣлнитъ мисни отдавна вече отсъствуватъ отъ Парижъ. Лойлъ Джорджъ е въ Лондонъ; Уилсонъ въ Америка се бори срещу болестѣта си; Сената и рудокопачитъ, а Клемансо се интересува повече отъ изборната борба, отколкото отъ договоритъ за миръ съ България, Турция и Унгария. На българитъ ще диктувагъ по сжщия начинъ подписването на мира и тѣ ще направятъ това съ сжщата неохота, както го направиха германцитъ и австрийцитъ. За разрѣшенитъ на унгарския и турския въпросъ сжществуватъ още маса мъжнотии и противорѣчия, които отъ сега нататъкъ ще трѣбва да се прѣодолятъ. Незадоволство отъ бавния холъ на работитъ се забѣлѣзва и въ Вашингтонъ прѣдлагатъ прѣкраиване засѣданията на парижката конференция, като за въ бъдеще прѣговоритъ се водятъ изключително отъ правителствата или посланицитъ имъ. Въ Лондонъ не сж тѣй радикални, но не даватъ реална подкрѣпка на французитъ, които искатъ на всѣка цѣна прѣговоритъ да се продължатъ и да се свършатъ въ Парижъ. За Франция гона е не само въпросъ за щестлизи или престижъ, но тукъ сж засѣгнати и много реални въпроси. До сега Франция имаше прѣимущества на зелената дипломатическа маса. Срѣдата и мѣстото влияеха винаги благоприятно за френскитъ интереси и смѣната на мѣстата за прѣговоритъ може да се отрази въ неблагоприятенъ смисълъ. Туй е много въротно, както е въротно и това, че бждещиятъ центъръ на прѣговоритъ ще бже Вашингтонъ. Тамъ Уилсонъ ще бже постоянно подъ двлението на общественото мнѣние и наги ще се противопоставя империализма на прѣкогашнитъ си сюзиници.

Но въ състояние ли е конференцията да разрѣши този или онзи въпросъ въ Парижъ? Ще ли ѝ се даде опръме за това? Конференцията е уморена, много уморена. Тя срѣтнъ потии отъ всѣхъ. Въ бждещиятъ шингтонъ ще бжде посланиитъ трично по отношение на Парижъ, ствие на което темпътъ на прѣгово може да се забави. Може би ита, ако не сж изети въ Пар бждатъ по-малко паргизмиски, ко засѣгнати отъ изислнлнмото ление на Франция да добие хеге-

та на континента. Не сж само побѣденитъ, които виждатъ ясно, че дѣлото на Сент-Жерменъ и Версайлъ се разрушава още въ рѣцѣтъ на теорителитъ му, но и по-прозорливитъ отъ Съглашенито, особено англо-саксонцитъ виждатъ много ясно това още отъ сега. Много отъ клаузитъ на договоритъ, особено икономическитъ, сж мъчно изпълними. За съглашенитъ става все по-ясно, че за да могатъ да добиятъ нѣщо отъ побѣденитъ, трѣбва да имъ помогнатъ при тѣхното възстановяване. Съмнително е, обаче, дали побѣденитъ сж толкозъ силни, за да могатъ да имъ помогнатъ. Тѣ могатъ да приготвятъ договори, които послѣ побѣденитъ трѣбва да подписатъ, обаче, кой никждъ не върва, че съ това може да се установи шо-голѣ трайно положение. Въ заключение на статията се казва: „Человѣчеството може да има вътрѣшно омиротворение, за да може да настѣпи една епоха на процѣтяване и траенъ миръ. Не сжществуватъ ли тази надежда за напредъ, тогава ще излѣзе, че конференцията е писалана пѣськъ. Въ такъвъ случай конференцията ще покаже признаци на отпадане и не се знае, дали разклатеното и здравословното състояние ще може да понесе дългото пътешествие отъ Парижъ до Вашингтонъ.“

Съюзъ между Англия и Япония.

Стариятъ съюзъ.

„Дейли Нюзъ“ отъ 29 октомври пише:

Споредъ една телеграма отъ Токио до излизания въ Англия японски вѣстникъ „Нино Джинъ“, японското правителство е съобщило, че ще почне прѣговори съ Англия за разширение на англо-японския съюзъ.

Сжществующиятъ между горѣпоменатитъ държави съюзъ е билъ сключенъ прѣзъ 1902 г. като послѣствие отъ тайнитъ опити на руското правителство да сключи договоръ съ Китай за концесии въ Манчурия. Англо-японскитъ съюзъ се е основавалъ на желанието на двѣтъ правителства да поддржатъ общъ миръ въ далечния изтокъ и на факта, че тѣ сж се особено интересували за независимостта и териториялната цѣлостъ на китайската империя и Корея, за да дадатъ по тоя начинъ възможностъ на всички държави да търгувагъ съ Китай и Корея.

Англия и Япония сж се задължили въ този договоръ да пазятъ неутралитетъ въ случай, че една отъ тѣхъ се ангажира въ война съ трета сила за запазване интереса си въ далечния изтокъ; обаче, въ случай, че и друга държава ѝ обяви война, отъ сюзинитъ дър- даде военъ

Положението.

Точни сведения за резултата от изборите в Ромжия все още няма. От досега известните резултати се разбира, че и за нашата северна съседка са минали ония блаженни времена, когато на власт идваха, ту консерватори (чокойската партия), ту либерали (партията на банкерите). Нови обществени класи и съсловия влизат с свои представители в парламента, но големият значение не се крие тук.

Изгледите са, че бъдещият човешки в Ромжия ще бъде г. Маниу, председател на трансилванския съвет, около когото се блокират всички партии от новите земи. Партиите от стара Ромжия, с изключение на либералите, които все пак ще влязат в парламента като внушителна сила, ще бъдат принудени да дават подкрепата си на Маниу и по тоя начин се получава едно такова положение: стара Ромжия освободи Трансилвания от политическо робство, а последната освобождава първата от икономическо робство. Без съмнение, това положение на нещата ще предизвика избистряне и на външните политически отношения на кралството, при което отношенията между България и Ромжия, сигурно, ще бъдат поставени на пръв план.

Първият резултат от изборите в Франция са в полза на националния републикански блок, който се възодушевява от идеята на днешното френско правителство. Ако и окончателните резултати дадат същия резултат, досегашният курс на френската политика ще продължи. На тоя курс се дължат тежките условия, които въпреки всички очаквания, се наложили на България.

От друга страна, обаче, победата на крайните течения в Франция ще създаде по-благоприятни условия за борба против последните, които чрез постоянно раздрусване на държавния организъм в различните страни поддържат народите в постоянно възбуждане и подготвят условията за нови кръвави международни конфликти.

Според едно съобщение на цариградските гръцки вестници, конференцията щяла да гарантира гръцкия неутралитет с специална клауза в българския договор.

Венизелос значи иде да потвърди онова, което ние тук не веднъж сме отбелязвали, именно, че Гърция няма нито морални, нито материални средства да управлява чуждите елементи, които конференцията с лека ръка и даде да управлява.

Венизелос, след като управлява гръцките работи, заговорил се да управлява и арменските. Според арменския в. „Ренесанс“, в един разговор с Полкъ, американският представител при конференцията, Венизелос настоявал Съединените Щати да приемат мандата на Армения.

Венизелос си прави сметки на арменските работи, пред изборите.

Югославянската идиллия.

Хърватските войски отказват да дадат клетва за вярност на крал Петър.

На „Национал Цайтунг“ (29/X) телеграфират от Милано. Според съобщения от Загреб до тукашните вестници, хърватските войски са отказали да дадат клетва за вярност на сръбския крал Петър, вследствие на което дошло до кръваво сбиване с сърбите. Много хървати били арестувани като бунтовници. На едно общо събрание на хърватския селски съюз се протестирало против империалистичните тежнения на българското правителство и против задържането в затвора на водителя на хърватската селска партия Стефан Радич. Събраниято гласувало резолюция, с която се иска пълната независимост на Хърватско.

Хърватска делегация в Рим.

На „Национал Цайтунг“ (6. XI) телеграфират от Загреб: Една група видни хърватски политици се намират понастоящем в Рим, където в качеството си на делегация на хърватската отечествена партия, преговаря с италианските правителствени кръгове. Преговорите имат за целъ спечелването италианското правителство за сепаратичните стръмления на хърватската отечествена и на хърватската селска партия. Тук се говори, че усилията на хърватската делегация в Рим не са безплодни. Сигурно е, че хърватските и словинските опозиционни партии намират съчувствие в Италия, където едно разлагане на югославянската единна държава би се посрещнало много добре.

Програмата на Мустафа Кемал

Цариградският „Льо Босфор“ (11. XI) съобщава изявлението на Ахмед Риза бей, направени в Рим, пред кореспондента на „Истикал“. Ахмед Риза бей е заявил, че мнозинството от турското население е на страната на Кемал паша, чиято програма по отношение външната политика е запазване суверенитета на Турция в териториите, където турците са в болшинство. Съгласно този принцип, той желае, арабите там, където са болшинство, да имат право сами да се управляват. Относно вътрешната политика, Кемал паша иска силно правителство и скоростни избори и се надява, че няма защо съюзниците да не одобряват такава програма.

ХРОНИКА

Ново добруджанско дружество. На 26 октомври 1919 год. емигрантите добруджанци, живущи в гр. Ломъ, се събраха на общо събрание, за проучване въпроса за образуване добруджанско-дво в гр. Ломъ.

Дружеството се е основало с щия ден в присъствието на 39 души членове. За председател е избран Г. Симонов, а за секретар — счетоводител З. Харизанов.

Големо землетресение. Сеизмографът на централната метеорологическа станция е записал към полунощ сръщу 19 ноември големо землетресение, чието огнище е около 500 км. далече от София.

77 наши военнопълнители са освободени от италианците и са пристигнали вчера от Солун през Де-Агач и Пловдив.

Св. Синод е взел решение, пред особено тежките последици от луните, да се основат при всички рийски църкви в Царството взаимнопомагателни и просветноблаготворителни каси, под ръководството на епископите-свещеници и с съдействието на черковните настоятелства.

Вска енорийска черква ще бъде задължена да знае своите бедни и да се грижи за тях, като нуждаещи се членове на черковното духовно семейство.

Черковните каси по специален устав ще развият широка просветна и благотворителна дейтелност на местна почва. Общата работа на касите, с оглед на тяхната върховна общонаролна задача, ще бъде напътена и комбинирана от новоучреденото отделение „Народно-черковна благотворителност“, при Св. Синод на българската църква.

Управлението на френските държавни имоти съобщава, че в вторник 15 т. м. 2 ч. сл. обелът в зданието на новата митница в София, ще се продават на публичен търг кревати, съдове, стъклари, ножове и др. Материалите ще се продават без гарация. Заплащането ще става в брой, плюс 5% от продажната цена. Въз тази сума не влизат митнишките и други права, дължими на българското правителство и които ще бъдат внесени направо от купувачите.

ПОСЛЕДНИ НОВИНИ.

(Съобщения на В. Т. Агенция).

Френските избори.

Лион, 17 ноември. (Радиотелеграма). Въ неделя в цяла Франция станаха законодателните избори. Тъ се извършиха при пълна ред в Париж. Мога да се дадат само указания върху възраителните резултати на гласуването в всички избирателни окръзи. Все пак листите на републиканския съюз, изглежда, че рещително взимат връх над социалистическите листи. Въ Сена и Оаза листата Тардифа идва на чело с 49 на сто от гласовете; в Горния Рейн листата на националния съюз, на чело на който стои араба Ветерле, има големо мнозинство над социалистическата листа. Въ Мец листата на републиканския съюз получи повече от 60 на сто от гласовете. Ето окончателните резултати на 28 департаменти, които резултати станаха известни в 8 часа сутринта: лъви републиканци — 27; радикали — 10; радикали-социалисти — 25; републиканци-социалисти — 7; обединени социалисти — 10; прогресисти — 17; либералната акция 16 и консерватори — 6.

Изборите в Италия.

Лион, 14 ноември. Съобщават от Рим: Въ Рим и другите градове на Италия също започнаха изборите. Няма инициденти за отблъзване. Избирателите се явиха масово в избирателните секции. Пръвжда се, че гласоподавателите ще бъдат по-многобройни след обяд.

Политически съвещания в Италия.

Лион, 17 ноември. Съобщават от Рим: Въ събота след обяд се състоя едно важно съвещание в вилата Савоя, където кралът беше повикал г. Нити, помощник началник щаба на армията генерал Бадوليو и министра на войната генерал Албричи. Членовете на кабинета и генерал Дивец, които до сега образуваха военния комитет, се събраха след това у г. Титони, който е още неразположен. Сутринта, г. Нити беше посетен в двореца Браски от французкия посланик г. Барер.

Резултатите от изборите в Франция.

Лион, 16 ноември. (Радиотелеграма). Въ 2 часът, кореспондентите на агенцията Хавас съобщиха резултатите от изборите, станали в неделя. Избрани са 278 депутати, между които: 15 консерватори; 35 привърженици на партията на либералната акция; 51 прогресисти лъви републиканци; 25 радикали; 44 радикали-социалисти; 13 републиканци-социалисти и 18 обединени социалисти. Според тия данни, консерваторите печелят едно място, про-

гресистите — 26 места, лъвите републиканци — 9 места, радикалите — 6 места. Радикалите-социалисти, според тия данни, губят 41 места, републиканците-социалисти — 8 места, а обединените социалисти — 17 места.

Новата нота до Ромжия.

Лион, 17 ноември. (Радиотелеграма). Новата нота до Ромжия, приета в събота от върховния съвет на съюзниците, бв ержена в Париж на ромжиската делегация. Въ същото време нотата е била ержена и на букурешкото правителство от представителите на четирите велики сили Франция, Англия, Съединените Щати и Италия.

Изборите в Франция.

Лион, 18 ноември. Изборите в Франция. „Прес де Пари“ дава следните сведения за състава на новата Камера: 55 обединени социалисти, 5 независими социалисти, 26 социалисти-републиканци, 144 радикали-социалисти и радикали, 111 лъви републиканци, 106 прогресисти, 65 либерали, 27 консерватори, 3 от групата на Аксион Франсез и 3 независими.

Това е според резултатите станали известни в вторник сутринта. Заслужава да се отблъзгат загубите на социалистите, които в последната Камера имаха 86 депотати.

Отношенията между Франция и обществото на народите.

Лион, 1 ноември. — (Радиотелеграма). Първостепенният пълномощен министър г. Гу е натоварен да организира и ръководи службата, която се създава от французкото правителство за осигуряване сношението му с обществото на народите. Г. Гу ще има за главен политически сътрудник при посолския секретар г. Клозель, който се намира сега в Цариград.

Коалиционното правителство в Унгария.

Лион, 17 ноември. Съобщават от Будапеща: Коалиционното правителство не може да се състави. Влизането на армията Хорти промени изведнъж политическото положение. Християнските социалисти измения поведението си; социалистите отказват да работят заедно с дясните партии.

Националната армия в Будапеща.

Лион, 17 ноем. Унгарската национална армия влезе тържествено в Будапеща на чело с адмирал Хорти. Кметът г. Бади я посрещна на площада Св. Герарг и я приветства. Също и адмирал Хорти държа реч. На площада бяха събрани и членовете на правителството с г. Фридрих, който поздрави войските.

Санд паша в оставка.

Лион, 17 ноем. Съобщават от Кайро: Министерството на Санд паша подаде оставка.

Четете в-къ „Добруджа“

КООПЕРАТИВНА ПЕЧАТНИЦА „ГУТЕНБЕРГ“
СОФИЯ, ул. „БЕНКОВСКИ“ № 22
ИЗДАТЕЛ НА:

„Модерна и Хумористична Библиотека“,
БИБЛИОТЕКА „НАРОДНО ЗДРАВЕ“,
„БЪЛГАРИЯ“ и други прочитни книги.

Печатницата е модерно инсталирана и снабдена с най-отбрани и модерни шрифтове.

Приема да печати всякакви видове печатни издания като: вестници, списания, търговски книжа, регистри, бланки, плакати, некролози и др. на всякакви езици и различни големини.

РАБОТА НАЙ-ЧИСТО И БЪРЗО.

Печатница „Гутенберг“ — София.